

НАРЕДБА № 100 ОТ 18 АВГУСТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

В сила от 01.01.2007 г.

Издадена от министъра на земеделието и горите

Обн. ДВ. бр.77 от 19 септември 2006г., изм. ДВ. бр.11 от 2 февруари 2007г., изм. ДВ. бр.49 от 30 юни 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 1 юни 2010г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 23 декември 2016г., изм. ДВ. бр.30 от 9 април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.57 от 26 юни 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.100 от 1 декември 2023г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. категориите семена от маслодайни и влакнодайни култури, които се търгуват на пазара на Европейския съюз (ЕС);
2. контролът на семената от официалните органи с цел сертификация и/или одобрение на търговските семена; дейностите под контрола на официалните органи;
3. условията, при които семената се предлагат на пазара;
4. изискванията, на които трябва да отговарят семената при сертификация или одобрение като търговски семена, опаковане и етикетирание;
5. условията за последващ контрол;
6. търговията с неокончателно сертифицирани семена;
7. вносът на семена от трети страни;
8. търговията със семена, произведени при специфични условия; семена със специфично предназначение;
9. контролът на предлаганите на пазара семена.

(2) Тази наредба се прилага за семена от видовете маслодайни и влакнодайни култури в приложение № 1, предназначени за семепроизводство и/или производство на земеделска продукция, с изключение на продукцията за декоративни цели.

Чл. 2. Наредбата не се отнася за семена от маслодайни и влакнодайни култури, предназначени за износ в трети страни.

Глава втора. КАТЕГОРИИ СЕМЕНА

Чл. 3. (1) Семената от маслодайни и влакнодайни култури в зависимост от вида култура се произвеждат и сертифицират в категории:

1. базови;
2. сертифицирани;
3. сертифицирани първо размножение;

4. сертифицирани второ размножение;

5. сертифицирани трето размножение.

(2) Семената от видовете маслодайни и влакнодайни култури по чл. 16, ал. 3 могат да бъдат сертифицирани в съответните категории по ал. 1 и произвеждани и одобрявани като търговски семена.

Чл. 4. (1) Базови семена на сортовете маслодайни и влакнодайни култури, различни от хибридите, са семената:

1. произведени под отговорността и контрола на лицата по чл. 26 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ) съгласно възприетите методи и практики на сортоподдържане;

2. предназначени за производство на семена от категориите "сертифицирани семена" или "сертифицирани семена първо размножение", или "сертифицирани семена второ размножение", или в случаите на култури, за които е разрешено - "сертифицирани семена трето размножение";

3. които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 20;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията по т. 1 - 3; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се спазят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи.

(2) Базови семена на компонентите на хибриди са:

1. базови семена на самоопрашени линии:

а) които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3 и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 20;

б) за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията по буква "а"; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се спазят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи;

2. базови семена - прости хибриди:

а) предназначени за производството на трилинейни или двойни (четирилинейни) хибриди;

б) които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3 и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 20;

в) за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 е установено, че отговарят на изискванията, посочени в букви "а" и "б"; изискванията по приложение № 3, които се определят при лабораторни анализи, могат да се спазят и в лаборатории по чл. 10, ал. 2 под контрола на официалните органи.

Чл. 5. (1) Сертифицирани семена - от репица, кафяв синап, рапица, двудомен коноп, сафлор, черен синап, ким, слънчоглед, мак, бял синап, са семената:

1. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) произведени директно от базови семена или по искане на селекционера, заявител на сертификацията от "предбазови семена" по чл. 8, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, установени чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9;

2. предназначени за цели, различни от производството на семена от маслодайни и влакнодайни култури;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена посочени в приложения № 2 и 3 и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 20, ал. 1, т. 2;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че

съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

(2) Сертифицирани семена първо размножение - от фъстъци, еднодомен коноп, лен влакнодаен и лен маслодаен (ленено семе), соя, памук, са семената:

1. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) произведени директно от базови семена или по искане на селекционера, заявител на сертификацията от "предбазови семена" по чл. 8, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, установени чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9;

2. предназначени за производство на "сертифицирани семена второ размножение" или в случаите на култури, за които е разрешено - за производство на "сертифицирани семена трето размножение", или за цели, различни от производството на семена от маслодайни и влакнодайни култури;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 2 и 3;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

(3) Сертифицирани семена второ размножение - от фъстъци, лен влакнодаен и лен маслодаен (ленено семе), соя, памук, са семената:

1. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) произведени директно от базови семена или от сертифицирани семена първо размножение, или по искане на селекционера, заявител на сертификацията от "предбазови семена" по чл. 8, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, установени чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9;

2. предназначени за цели, различни от производството на семена от маслодайни и влакнодайни култури или в случаите на култури, за които е разрешено - за производство на "сертифицирани семена трето размножение";

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 2 и 3;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

(4) Сертифицирани семена второ размножение - от еднодомен коноп, са семената:

1. произведени директно от сертифицирани семена първо размножение, които са били официално контролирани и специално наблюдавани за производство на сертифицирани семена второ размножение;

2. предназначени за производството на коноп, реколтата от който се прибира по време на цъфтеж;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 2 и 3;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

(5) Сертифицирани семена трето размножение - лен влакнодаен и лен маслодаен (ленено семе), са семената:

1. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) произведени директно от базови семена или от сертифицирани семена първо или второ размножение или по искане на селекционера, заявител на сертификацията от "предбазови семена" по чл. 8, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 2 и 3, установени чрез изпитвания от официалните органи

по чл. 9 ;

2. предназначени за цели, различни от производството на семена от маслодайни и влакнодайни култури;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 2 и 3;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

Чл. 6. Търговски семена са семената:

1. които могат да бъдат идентифицирани като принадлежащи към даден вид;

2. които съответстват на изискванията за търговски семена посочени в приложение № 3 и за които могат да бъдат приложени изискванията по чл. 20, ал. 1, т. 2;

3. за които е установено чрез изпитвания от официалните органи по чл. 9 или изпитвания от лаборатории по чл. 10 под контрола на официалните органи, че съответстват на изискванията по т. 1 и 2.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Производството и сертификацията на семената от еднодомен коноп в категориите по чл. 4 и чл. 5, ал. 2 и 4 може да се извърши, само ако производителят е получил разрешение, издадено от министъра на земеделието и храните, за производство на семена от коноп със съдържание на тетрахидроканабинол под 0,3 тегловни процента съгласно Наредба № 1 от 2018 г. за условията и реда за издаване на разрешение за отглеждане на растения от рода на конопа (канабис), предназначени за влакно, семена за фураж и храна и семена за посев, със съдържание под 0,3 тегловни процента на тетрахидроканабинол, определено в листната маса, цветните и плодните връхчета, за търговия и контрол (ДВ, бр. 25 от 2018 г.).

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) (1) Семената от видовете на сусама се произвеждат и одобряват (сертифицират на национално ниво) в категории базови и сертифицирани, при условие че отговарят на изискванията, посочени в приложения № 2, № 3 и № 4.

(2) Семената от видовете на сусама могат да се одобряват и търгуват като търговски семена, при условие че отговарят на изискванията на чл. 6.

Чл. 8. Семената на селекционера от размножения преди базовите семена се сертифицират в категория "предбазови семена" по условията на базови семена в случаите по чл. 5 и 18.

Глава трета.

КОНТРОЛ НА СЕМЕНАТА ОТ ОФИЦИАЛНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ СЕМЕНА. ДЕЙНОСТИ, ИЗВЪРШВАНИ ОТ ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА ПОД КОНТРОЛА НА ОФИЦИАЛНИТЕ ОРГАНИ

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Контролът на семената в Република България се извършва чрез прилагане на официални мерки от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) и Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) съгласно чл. 3, 4 и 5 ЗППМ.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва сертификация на семената на маслодайни и влакнодайни култури от категории базови, сертифицирани, сертифицирани първо, второ и трето размножение, както и одобрение на търговските семена, при спазване на следните условия:

1. за сертификация на семената - чрез полска инспекция на посевите и лабораторни анализи за посевни качества на семената за установяване съответствието им с изискванията по приложения № 2 и 3;

2. за одобрение на търговските семена - чрез проверка принадлежността на семената към определения вид и лабораторни анализи за посевни качества на семената, за установяване съответствието им с изискванията по приложение № 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Българската агенция по безопасност на храните извършва фитосанитарен контрол на семената от маслодайни и влакнодайни култури съгласно Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.) и предоставя резултатите на ИАСАС.

Чл. 10. (1) Полска инспекция под контрола на ИАСАС могат да извършват и физически лица (инспектори), одобрени от изпълнителния директор на ИАСАС по условията на чл. 6 ЗППМ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Лабораторни анализи за посевни качества на семената под контрола на ИАСАС могат да извършват и лаборатории, одобрени от министъра на земеделието и храните, съгласно чл. 7, ал. 1 ЗППМ.

Чл. 11. При извършване на дейностите под контрола на ИАСАС съгласно чл. 4, ал. 1, т. 4, ал. 2, т. 1, буква "б" и т. 2, буква "в", чл. 5, ал. 1, т. 4, ал. 2, т. 4, ал. 3, т. 4, ал. 4, т. 4, ал. 5, т. 4 и чл. 6, т. 4 от лицата по чл. 10 се спазват изискванията по чл. 12 и 13.

Чл. 12. (1) При полска инспекция, извършвана под контрола на ИАСАС, се спазват следните изисквания:

1. инспекторите:

а) да притежават необходимата квалификация, получена чрез успешно положен изпит за провеждане на полски инспекции, организиран от ИАСАС, съгласно чл. 6, ал. 3 ЗППМ;

б) да са получили разрешение от изпълнителния директор на ИАСАС за извършване на полски инспекции при условията и по реда на чл. 6 ЗППМ и подписали декларация за спазване правилата за извършване на инспекциите;

в) да провеждат инспекциите в съответствие с правилата за официални инспекции, посочени в приложение № 2 и в Метода за полска инспекция на семепроизводствени посеви от зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, тютюн, картофи, декоративни, медицински и ароматни растения съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ;

2. посевите, подлежащи на инспекции от инспекторите по т. 1, да са произведени от семена, на които е извършен последващ контрол и семената са одобрени;

3. най-малко 5 % от посевите да се проверяват от инспектори на ИАСАС;

4. част от партидите семена, получени от посевите, инспектирани от полските инспектори по т. 1, подлежат на последващ контрол - грунтов контрол, а когато е необходимо - чрез лабораторни методи, за културите, за които се прилагат такива методи;

5. контролът на инспекторите по т. 1 от ИАСАС е чрез мерките по т. 3 и 4, включително и

чрез внезапни проверки на извършваните инспекции.

(2) При нарушаване на правилата за извършване на полските инспекции от инспекторите по ал. 1, т. 1 се прилага чл. 67 ЗППМ.

(3) Когато извършените нарушения при полска инспекция са довели до отклонения от изискванията за сертифициране на произвежданите семена по решение на ИАСАС, сертификацията се прекратява, освен в случаите, когато след извършване на необходимите манипулации на посевите се установи, че същите отговарят на изискванията.

Чл. 13. (1) При извършване на лабораторни анализи на семената под контрола на ИАСАС се спазват следните изисквания:

1. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) семената се анализират в лаборатории, одобрени за извършване на лабораторни анализи за целите на сертификация или за одобрение на търговските семена от министъра на земеделието и храните по условията на чл. 7, ал. 1, чл. 9 и 10 ЗППМ;

2. лабораторията за анализиране на семена разполага с квалифициран персонал за целите на извършваните лабораторни анализи, в това число ръководител на дейността в лабораторията, лабораторни помещения и лабораторно оборудване; анализира семената по международни методи, определени в методиката за пробовземане, анализ чистота, кълняемост и абсолютна маса на посевен материал съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ;

3. по статут лабораторията за анализиране на семена е:

а) независима лаборатория (по условията на чл. 7, ал. 2 ЗППМ); или

б) лаборатория, принадлежаща на лице, което извършва семепроизводство и/или заготовка, и/или търговия със семена;

4. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2010 г., в сила от 01.06.2010 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) лабораторията по т. 3, буква "б" извършва анализи само на семенни партиди, произведени от лицето, на което принадлежи лабораторията, или за конкретни случаи със заповед на министъра на земеделието и храните по предложение на ИАСАС анализи на семена, които не са произведени от лицето по т. 3, буква "б".

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2010 г., в сила от 01.06.2010 г.) Лабораторията по ал. 1, т. 1 и т. 4 подлежи на контрол от ИАСАС.

(3) За целите на контрола по ал. 2 най-малко 5 процента от пробите на семенните партиди, заявени и постъпили в лабораторията за лабораторни анализи с цел сертификация или за одобрение на търговските семена, подлежат на проверка чрез анализиране на семената в лаборатория на ИАСАС съгласно чл. 11, ал. 1 и 2 ЗППМ.

(4) Пробите по ал. 3 се разпределят пропорционално както по отношение броя на партидите, така и по отношение броя на видовете, принадлежащи на лицата, подали заявка за сертификация или одобрение на семената в съответното териториално звено на ИАСАС и чиито семена се анализират в лаборатория по ал. 1, т. 1. Към пробите, подлежащи на проверка, могат да се включват и тези, взети при съмнения в работата на лабораторията или при сигнали за нарушения в съответствие с чл. 12, ал. 2 ЗППМ.

(5) При нарушаване на правилата и методите за анализ на семената от лаборатория по ал. 1, т. 1 се прилагат мерки в съответствие с чл. 11, ал. 3 и чл. 12, ал. 2 ЗППМ.

(6) Сертификатът на семената в случаите по ал. 5 се анулира по условията на чл. 11, ал. 4 ЗППМ и семената се спират от търговия, освен в случаите, когато семената продължават да съответстват на изискванията за сертификация, независимо от различните резултати, получени в

лабораторията по ал. 1, т. 1, и резултатите, получени в лаборатория на ИАСАС при извършената проверка.

(7) Когато семената по ал. 6 продължават да съответстват на изискванията за сертификация, те могат да се предлагат на пазара.

(8) Алинеи 6 и 7 се прилагат и по отношение на търговските семена.

Чл. 14. (1) За изпитване на семената чрез лабораторни методи с цел сертификация или одобрение на търговските семена и за проверка автентичността и сортовата чистота на семената чрез последващ контрол се вземат проби от заготвените хомогенни партии семена. За проверка кълняемостта на семената и при контролни проверки проби се вземат от останалите налични количества семена.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) Пробите се вземат от длъжностни лица на ИАСАС, упълномощени от изпълнителния директор на ИАСАС, или от лица, получили разрешение от изпълнителния директор на ИАСАС и са под контрола на ИАСАС. Вземането на проби с автоматичен пробовземач също може да е под официален контрол.

(3) Разрешението по ал. 2 се издава на лица, които имат необходимата квалификация, получена в специализиран курс на обучение за пробовземачи в ИАСАС, и успешно положили изпит.

(4) Лицата по ал. 2 могат да бъдат:

1. независими лица, ненаети по договор по условията на т. 2 и 3; или

2. лица, наети по договор от физически или юридически лица, чиито дейности не са свързани с производство и/или търговия със семена; или

3. лица, наети по договор от физически или юридически лица, чиито дейности са свързани с производство или търговия със семена.

(5) Изпълнителният директор на ИАСАС издава разрешение за пробовземач в съответствие с изискванията по ал. 3 по утвърден от него образец или прави мотивиран отказ в случаите на неиздържан изпит. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Пробовземачите, получили разрешение, подписват декларация за безпристрастност и обективност (неподкупност) при изпълнение на служебните си задължения в съответствие с правилата и методите за вземане на проби, утвърдени от министъра на земеделието и храните, както и на разпоредбите по тази наредба.

(7) В разрешението по ал. 5 се посочват статутът на пробовземача и обсеget на извършваните от него дейности по пробовземане за съответните култури и категории.

(8) Пробовземачите по ал. 4, т. 3 могат да вземат проби само от партии семена, произведени и/или търгувани от техните работодатели, освен ако не е договорено друго между работодателя, заявителя за сертификация и ИАСАС.

Чл. 15. (1) Дейността на пробовземачите, получили разрешение, се контролира от ИАСАС.

(2) За целите на контрола по ал. 1 ИАСАС ежегодно извършва проверка на не по-малко от 5 процента от партидите, от които са взети проби. Проверката се извършва от официален пробовземач на ИАСАС чрез вземане на контролни паралелни проби от една и съща партида за съпоставимост между взетите проби от официалните пробовземачи и от пробовземачите под официален контрол.

(3) Включените за проверка семенни партии съгласно ал. 2 се разпределят

пропорционално както по отношение броя на партидите, така и по отношение броя на видовете, принадлежащи на лицата, заявители на сертификацията. За проверка се предвиждат и партиди, за които има съмнения и сигнали за нарушения при вземането на проби. Тази проверка на пробите не се извършва при автоматичното пробовземане.

(4) Частта от броя на партидите на един заявител, включена в петте процента за проверка, е правопрпорционална на броя на партидите, които заявителят е включил за сертификация или за одобрение на търговските семена, както и на броя на видовете.

(5) Ако при проверката по ал. 2 се установи, че взетите проби не характеризират партидата семена (не са представителни за партидата) и това може да доведе или е довело до резултати от лабораторните анализи, които не са достоверни за партидата, при което действителните показатели се отклоняват от допустимите норми в приложение № 3:

1. сертификацията/одобрението или издаденият за партидата сертификат/документ се анулира;

2. семената на партидата се спират от търговия.

(6) Когато при проверките по ал. 2 се установи, че действителните показатели на партидата са различни от тези на анализираният проби, взети от получил разрешение пробовземач, но съответстват на изискванията на наредбата, семената могат да се търгуват.

Глава четвърта.

УСЛОВИЯ, ПРИ КОИТО СЕМЕНАТА СЕ ПРЕДЛАГАТ НА ПАЗАРА

Чл. 16. (1) В зависимост от растителния вид семената от маслодайни и влакнодайни култури се предлагат на пазара, само ако са сертифицирани от категориите базови, сертифицирани, сертифицирани първо размножение, сертифицирани второ размножение, сертифицирани трето размножение и/или официално одобрени като търговски семена.

(2) Семената от видовете рапица, репица, коноп, сафлор (шафран), ким, памук, слънчоглед, лен влакнодаен и лен маслодаен (ленено семе), кафяв синап, бял синап, соя и мак се предлагат на пазара, само ако са сертифицирани като "базови" семена или като "сертифицирани" семена от съответната категория в зависимост от вида култура по чл. 5.

(3) Семената от видовете фъстъци и черен синап се предлагат на пазара сертифицирани като "базови" семена или като "сертифицирани" от съответната категория в зависимост от вида култура по чл. 5 и одобрени като търговски семена.

Чл. 17. (1) Допуска се търговия на сертифицирани семена под наименованието "сортсва комбинация", състояща се от комбинация на компонентите на бъдещия хибрид.

(2) Семената на "сортсвата комбинация" се предлагат на пазара, само ако компонентите са сертифицирани по условията на тази наредба и са механично комбинирани в съотношение, определено от сортоподдържащите лица.

(3) Компонентите на "сортсвата комбинация" се дражират (инкрустират), като се използват различни по цвят материали.

(4) "Сортсвата комбинация" и съотношението на компонентите се обявяват от производителя в ИАСАС за целите на сертификация и контрол.

Чл. 18. На пазара могат да се предлагат и семена от категория "предбазови семена", ако са сертифицирани по условията на базови семена.

Чл. 19. (1) Допуска се търговия със семена, при условие че са одобрени при полска инспекция и/или лабораторни анализи с цел гарантиране на тяхната автентичност и сортова чистота и които се търгуват, за да бъдат заготовени и окончателно сертифицирани.

(2) Лицата, произвели семената по ал. 1, трябва да са сключили договор с лицата, закупили семената за заготовка, и договърът се предоставя на ИАСАС за целите на сертификация и контрол на семената.

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) Допускат се отклонения от изискванията по чл. 4, 5 и 6 за произведени в страната семена в следните случаи:

1. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) разрешава се от изпълнителния директор на ИАСАС сертификация и търговия на базови семена с по-ниска кълняемост от предвидената в приложение № 3 за съответната култура при следните условия:

а) кълняемостта, определена при лабораторни анализи, да не е по-малка от:

аа) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) 60 % - за култури и съответните категории, чиято минимална кълняемост съгласно приложение № 3 е над 85 %;

аб) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) 55 % - за култури и съответните категории, чиято минимална кълняемост съгласно приложение № 3 е над 80 %, но не повече от 85 %;

ав) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) 50 % - за култури и съответните категории, чиято минимална кълняемост съгласно приложение № 3 е над 70 %, но не повече от 80 %;

б) (нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) когато климатичните условия са неблагоприятни за семепроизводство или след настъпили промени в семената по време на съхранение се окаже, че кълняемостта им е по-ниска от предвидената в тази точка, разрешава се по изключение използването на такива базови семена;

в) (предишна б. "б" - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) действителната кълняемост на семената се посочва на самозалепващ се стикер, поставен върху официалния етикет по чл. 31, без да се закриват неговите реквизити, или на специален етикет, носещ името и адреса на производителя и/или търговеца, както и идентификационния номер на партидата семена;

г) (предишна б. "в", изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) ИАСАС контролира условията по букви "а", "б" и "в";

2. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) разрешава се от изпълнителния директор на ИАСАС сертификация/одобрение на търговските семена и търговия до ниво първи купувач на семена от категориите "базови семена" или "сертифицирани семена" от всички категории, или търговски семена, независимо от факта, че официалното изпитване за кълняемост на семената за проверка съответствието с изискванията по приложение № 3 не е приключило, с цел неотложно предоставяне на семена на пазара или за да се предотврати забавянето на доставките на семената, при следните условия:

а) заявителят представя в ИАСАС писмо за необходимостта от незабавно предоставяне на семената на пазара, както и името и адреса на първи купувач;

б) сертификацията/одобрението на семената се извършва на основание приложен към писмото по буква "а" временен документ от лабораторен анализ на семената, предоставен от заявителя;

в) за целите на търговия със семената по буква "б" определената при лабораторния анализ кълняемост на семената се обявява на специален етикет, носещ името и адреса на заявителя и идентификационния номер на партидата.

(2) След приключване на официалния анализ за посевни качества на семената се издава сертификат или документ по чл. 27, ал. 2 или ал. 3, с което се гарантира окончателната сертификация или одобрение на търговските семена.

(3) Разпоредбите по ал. 1 не се отнасят за вноса на семена от трети страни, освен ако във връзка с чл. 38 не се предвиждат подобни условия по отношение на размножаването на семена извън територията на държавите-членки на ЕС.

(4) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол оказва административна помощ на компетентните органи на държавите членки, възползващи се от изключенията по ал. 1, въвеждаща чл. 5 на Директива 2002/57.

(5) Семена от категории "сертифицирани", "сертифицирани първо размножение" , "сертифицирани второ размножение" и "сертифицирани трето размножение" с по-ниска кълняемост от предвидената по приложение № 3 може да се предлагат на пазара при спазване разпоредбите на Регламент (ЕК) 217/2006 и получено за страната решение от ЕК.

Чл. 21. (1) На територията на Република България могат да се търгуват семена, различни от разрешените за търговия по чл. 16, 17, 18, 19 и 20, предназначени за:

1. научни цели или селекционна дейност, или
2. опитни цели - демонстративни и/или производствени, на семена от сортове, за които е подадено заявление за вписване, но все още не са вписани в официалната сортова листа на Република България.

(2) Генетично модифицираните семена по ал. 1 трябва да съответстват на изискванията на Закона за генетично модифицираните организми с оглед предотвратяване на рисковете за здравето на хората, за животните, растенията и въздействието върху околната среда, както и на оценка на тези фактори в съответствие с Директива 90/220 относно освобождаването на генетично модифицирани организми в околната среда.

(3) За извършване на оценка за въздействието на генетично модифицираните семена върху околната среда се прилагат разпоредбите по чл. 7, ал. 4 на Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС (ДВ, бр. 51 от 2006 г.), въвеждаща разпоредбите на Директива 2002/53.

(4) Разрешенията за предлагане на пазара на семената по ал. 1, т. 2 по предназначение, опаковката, маркировката и определените за целта количества се определят в съответствие с Решение на ЕК 2004/842.

(5) Разрешенията за лица на територията на страната в съответствие с ал. 4 се издават от изпълнителния директор на ИАСАС при подадена молба по образец на изпълнителния директор на ИАСАС. Отказът за издаване на разрешение подлежи на обжалване по реда на АПК.

Глава пета.

ИЗИСКВАНИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ СЕМЕНАТА ПРИ СЕРТИФИКАЦИЯ ИЛИ ОДОБРЕНИЕ КАТО ТЪРГОВСКИ СЕМЕНА, ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ

Раздел I.

Изисквания към семената при сертификация или одобрение като търговски семена

Чл. 22. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва сертификация на семената с цел установяване:

1. автентичността, сортовата чистота и здравното състояние на културите при полска

инспекция и/или чрез лабораторни методи за културите, за които има установени такива методи, и

2. посевните качества и здравното състояние на семената при лабораторни анализи.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол одобрява търговските семена с цел установяване:

1. принадлежността на семената към определения вид, и

2. посевните качества и здравното състояние на семената при лабораторни анализи.

Чл. 23. (1) За извършване на сертификация или одобрение на търговските семена лицата по чл. 28 ЗППМ подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) По искане на заявителя на сертификацията описанието на генеалогичните (родителските) компоненти остава поверително.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Полската инспекция се извършва с цел установяване съответствието на посева с изискванията по приложение № 2 по методи, утвърдени от министъра на земеделието и храните съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

(2) Резултатите от полската инспекция се отразяват в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Лабораторните анализи на семената се извършват с цел установяване съответствието на семената с изискванията по приложение № 3 по методи, утвърдени от министъра на земеделието и храните, съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ, в съответствие със съществуващите международни методи на Международната асоциация за изпитване на семената (ISTA), определена по § 1, т. 16 ЗППМ.

(2) Лабораторията, извършила анализа, издава документ за резултатите по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 26. (1) За изпитване на семената чрез лабораторни методи с цел сертификация или одобрение на търговските семена и за проверка автентичността и сортовата чистота чрез последващ контрол се вземат проби от заготвени хомогенни партиди семена.

(2) Максималната маса на партидите и минималната маса на пробите в зависимост от културата са посочени в приложение № 4.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Пробите по ал. 1 се вземат по методи, утвърдени от министъра на земеделието и храните, съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ в съответствие със съществуващите международни методи на ISTA.

(4) Пробовземачът изготвя протокол за взетите проби по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 27. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира семената, които отговарят на изискванията по приложение № 2 и 3 и одобрява търговските семена, които отговарят на изискванията по приложение № 3.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) За сертифицираните семена по ал. 1 от категориите по чл. 4 и 5 ИАСАС издава сертификат по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, с който семената се търгуват.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) За търговските семена по ал. 1 ИАСАС издава документ за одобрение по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, с който семената се търгуват. Документът за одобрение на търговските семена има срок на действие една година от датата на издаване на документа за лабораторен анализ, посочена в документа за одобрение.

(4) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Семената, за които има издаден документ за одобрение по ал. 3, подлежат на лабораторен анализ за проверка на кълняемостта след изтичане срока на действие на документа за одобрение на търговските семена.

(5) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Когато резултатите от лабораторния анализ по ал. 4 показват съответствие на кълняемостта с изискванията по приложение № 3, издава се нов документ за одобрение със срок на действие една година от датата на издаване на съответния документ за лабораторен анализ за кълняемост, върху официалния етикет на опаковките се поставя стикер с информацията по т. 12 на приложение № 5, раздел А, буква "а" - за базови и сертифицирани семена от всички категории, и т. 10, раздел А, буква "б" на приложение № 5 - за търговски семена.

(6) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Когато опаковките и етикетите на семената от партида, на която предстои проверка на кълняемостта, са повредени или с лош търговски вид, партидата може да бъде преразфасована по условията на чл. 30, ал. 5 - 7 и ал. 9.

(7) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.)

(8) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.)

Чл. 28. За извършваните от ИАСАС полски инспекции, вземания на проби и лабораторни анализи лицата по чл. 28 ЗППМ, подали заявление за сертификация и/или одобрение на търговските семена, заплащат такси в размер, определен с тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Раздел II.

Опаковане и етикетирание на семената

Чл. 29. (1) Базовите семена, сертифицираните семена от всички категории и търговските семена могат да бъдат обект на търговия, само ако се предлагат на пазара в хомогенни партиди и в запечатани и/или пломбирани опаковки със съответната маркировка, снабдени със система за запечатване и/или пломбиране съгласно чл. 30 и 31.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) За продажба на количества семена на краен потребител за собствени нужди, могат да се предвидят изключения от разпоредбите по ал. 1 относно опаковането, запечатването и/или пломбирането и маркировката съгласно писмени указания, одобрени от изпълнителния директор на ИАСАС и предоставени за ползване от отговарящите на условията на чл. 28, ал. 1 ЗППМ производители и регистрираните търговци на семена от маслодайни и влакнодайни култури.

Чл. 30. (1) Опаковките с базови семена, сертифицирани семена от всички категории и търговски семена се запечатват официално в присъствие на упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице или под контрола на ИАСАС от лицата по чл. 28 ЗППМ.

(2) Опаковките се запечатват по такъв начин, че да не могат да бъдат отваряни, без да се наруши целостта на системата на запечатване или да се оставят следи от подправяне на официалния етикет по чл. 31 или на опаковката.

(3) За да се гарантира запечатването на опаковките, всяка система на запечатване включва най-малко официалния етикет по чл. 31, като може да включва и официален печат или пломба, с изключение на опаковките, снабдени със система на запечатване, която не може да бъде използвана повторно.

(4) Специфични системи на запечатване на опаковките за гарантиране условията по ал. 2 и 3 могат да се използват в страната с решения на ЕК, взети по съответната процедура.

(5) Официално запечатаните опаковки не могат да бъдат отваряни и запечатвани отново освен с разрешение на ИАСАС при спазване разпоредбите по ал. 1.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случай на повторно запечатване на етикета по чл. 31 се отбелязват този факт, датата на повторното запечатване/вземането на проби и името на органа, разрешил повторното запечатване - ИАСАС.

(7) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случаите на последващо разфасоване на семена в опаковки с по-малка нетна маса от първоначалната (различна от тази на "малките опаковки") се прилагат изискванията по ал. 5 и 6.

(8) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) При последващо разфасоване упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице проверява на място извършваните дейности по запечатване на новите опаковки и взема проби за лабораторни анализи, включително за електрофореза, за културите, на които се извършва такъв анализ, като разходите за присъствие на длъжностното лице са за сметка на заявителя.

(9) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) За разфасованите семена се издава нов сертификат/ документ за одобрение на търговските семена, чийто срок започва да тече от датата на повторния лабораторен анализ, посочена в новия сертификат/ документ за одобрение.

(10) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случаи на последващо разфасоване на семена, произведени в държави - членки на ЕС, или в трети страни, търгувани на територията на страната, се прилагат изискванията по ал. 5 - 8, като се издават съответстващите за тези семена документи - документ за разфасовани семена от ЕС или документ за търговия на семена, внос от трети страни.

(11) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) При последващото разфасоване по ал. 7, 8, 9 и 10 в официалните етикети, издадени от ИАСАС за новите опаковки съгласно приложение № 5, раздел А, се посочват:

а) за "базови" и "сертифицирани семена от всички категории" по буква "а", т. 2 - сертифициращият орган за страната - ИАСАС, разрешил разфасоването;

б) за "търговски семена" по буква "б", т. 3 - сертифициращият орган за страната - ИАСАС, разрешил разфасоването.

(12) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Изключения от изискванията по ал. 1 - 3 се допускат по отношение на малки опаковки, запечатани на територията на страната, като условията за това се определят с акт на ЕК.

Чл. 31. (1) (Доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Опаковките с базови семена, сертифицирани семена от всички категории и търговски семена се етикетират от външната страна с нов неползван официален етикет, съответстващ

на изискванията по приложение № 5. Съдържащата се в етикета информация се изписва на български език и на един от официалните езици на Съюза.

(2) Когато етикетът е поставен върху опаковката, нанизан на канап, той трябва задължително да се придружава от официална пломба, за да се гарантира системата на запечатване.

(3) Цветът на етикета е:

1. бял - за базови семена;
2. син - за сертифицирани семена и сертифицирани семена първо размножение;
3. червен - за сертифицирани семена от второ и трето размножение;
4. кафяв - за търговските семена;
5. за сертифицирани семена, определени като "сортова комбинация", цветът на етикета е син с една диагонална зелена линия.

(4) В случаите по чл. 20, ал. 1, когато базовите семена не отговарят на изискванията за кълняемост, предвидени в приложение № 3, този факт се отбелязва на самозалепващ се стикер, поставен върху етикета, без да се закриват реквизитите на етикета.

(5) Разрешава се използването на официални самозалепващи се етикети върху хартиени опаковки или опаковки от друг подходящ за целта материал.

(6) Допуска се информацията от етикета да бъде отпечатана и на опаковките в съответствие с модела на етикета по начин, който не позволява нейното заличаване, под контрола на ИАСАС и при условията, определени с акт на ЕК.

(7) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) За видовете, за които има въведени регулирани некарантинни вредители (РНКВ), в официалния етикет се включва по ясен начин растителен паспорт, който се поставя върху общия етикет непосредствено над официалния етикет и има същата ширина като него. Растителният паспорт се издава от БАБХ или от получил/и/те разрешение оператор/и.

Чл. 32. За малки опаковки, запечатвани на територията на страната, се допускат изключения от чл. 31. Условията за това се определят с акт на ЕК.

Чл. 33. (1) Опаковките с базови семена, сертифицирани семена от всички категории и търговски семена се придружават от официален документ, чийто цвят съответства на цвета на етикета за съответната категория, съдържащ най-малко задължителната информация съгласно приложение № 5 - т. (А)(а)(4), (5) и (6) за сертифицирани семена и т. (б) (2), (5) и (6) за търговски семена. Документът се изготвя по такъв начин, че да се избегне объркване с официалния етикет по чл. 31.

(2) Документът по ал. 1 не се изисква, ако информацията е отпечатана върху опаковката по начин, който не позволява нейното заличаване, или ако етикетът е самозалепващ се или устойчив на късане.

Чл. 34. (1) Опаковките с базови семена, сертифицирани семена от всички категории и търговските семена могат да носят и етикет на производителя и/или търговеца е различен от официалния етикет и съдържа информация на производителя и/или търговеца, или информацията е отпечатана на опаковката.

(2) Условията по ал. 1 се определят с акт на ЕК.

Чл. 35. За семена от генетично модифицирани сортове на всеки етикет или придружаващ документ, поставен върху опаковките или придружаващ партидата семена, се отбелязва, че сортът е

генетично модифициран.

Чл. 36. Химическите третираня на базовите, сертифицираните семена от всички категории или търговските семена, извършвани с препарати срещу вредители, които се разпространяват със семената и влошават тяхното качество, се отбелязват на официалния етикет или на етикета на производителя/търговеца, или на самата опаковка.

Глава шеста.

СЕРТИФИКАЦИЯ, ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ НА ПРЕДБАЗОВИ СЕМЕНА С ЦЕЛ ТЪРГОВИЯ

Чл. 37. (1) Предбазовите семена се сертифицират, опаковат и етикетират в случаите по чл. 8 при спазване на следните изисквания:

1. семената са инспектирани от ИАСАС в съответствие с разпоредбите за сертификация на базови семена съгласно чл. 4;
  2. семената са опаковани съгласно изискванията по тази наредба;
  3. опаковките носят официален етикет, който съдържа информацията по приложение № 6.
- (2) Етикетът по ал. 1, т. 3 е бял на цвят с една диагонална виолетова линия.

Глава седма.

ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ

Чл. 38. (1) Последващият контрол на семената от маслодайни и влакнодайни култури за проверка на автентичността и сортовата им чистота се извършва от ИАСАС.

(2) За извършване на последващия контрол по ал. 1 се вземат проби от заготвени партии семена преди приключване на сертификацията на семената. Проби за последващ контрол могат да се вземат и от семена в търговската мрежа при контролни проверки и когато има съмнения за автентичността и сортовата чистота на семената.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Последващият контрол се осъществява чрез грунтов контрол и/или лабораторни методи по методики, утвърдени от министъра на земеделието и храните съгласно чл. 37, ал. 4 ЗППМ.

(4) На последващ контрол подлежат:

1. всички партии от предбазови семена, базови семена и сертифицирани семена - хибриди;
2. процент от партидите на сертифицираните семена, сертифицирани семена първо, второ и трето размножение, ежегодно определян със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС;
3. сертифицирани семена от всички категории, които се проверяват от ИАСАС в търговската мрежа.

(5) Когато след проведен последващ контрол семената съответстват на изискванията за автентичност и сортова чистота, се издава документ за сортова чистота от упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице.

(6) В случаите, когато семената показват несъответствия с изискванията за автентичност и сортова чистота, сертификатът на семената се анулира от ИАСАС и те се спират от търговия.

Глава осма.

УСЛОВИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ НА НЕОКОНЧАТЕЛНО СЕРТИФИЦИРАНИ СЕМЕНА С ЦЕЛ ОКОНЧАТЕЛНАТА ИМ СЕРТИФИКАЦИЯ

Чл. 39. (1) В страната могат да се произвеждат неокончателно сертифицирани семена от маслодайни и влакнодайни култури, както и се сертифицират окончателно семена, произведени и неокончателно сертифицирани в друга държава членка или в трета страна при спазване изискванията по ал. 2, 3, 4, 5 и 6.

(2) Производството и неокончателната сертификация на семена в държава - членка на ЕС (респ. в Република България), се извършват, когато:

1. семената са произведени:

а) от изходни семена от категориите базови семена или сертифицирани семена първо размножение, които са били официално сертифицирани в една или повече държави - членки на ЕС, или в трета страна с призната еквивалентност за тази цел от Съвета на ЕС по предложение на ЕК; или

б) чрез кръстоска на базови семена, официално сертифицирани в държава - членка на ЕС, с базови семена, официално сертифицирани в трета страна с призната еквивалентност;

2. производството и неокончателната сертификация на семената се извършват в държавата - членка на ЕС, различна от държавата - членка на ЕС, различна от държавата членка по т. 1, букви "а" или "б", произвела и сертифицирала изходните семена;

3. неокончателно сертифицираните семена, които трябва да са от сортове (или хибриди), съответстващи на разпоредбите на Директива 2002/53/ЕО, въведена в Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС, могат:

а) да бъдат официално сертифицирани във всяка държава членка, направила искане за това;

б) да бъдат сертифицирани като "сертифицирани семена", ако:

ба) на посева за производство на семена е извършена полска инспекция и е установено съответствие с изискванията по приложение № 2 за съответната категория; и

бб) резултатите от официалното лабораторно изпитване (проведено в държавата членка по т. 3, буква "а") показват, че семената отговарят на изискванията по приложение № 3 за същата категория.

(3) Когато неокончателно сертифицираните семена са произведени от изходни семена, официално сертифицирани от размножения, предхождащи базовите семена ("предбазови семена"), за тях също се спазват разпоредбите по ал. 2 и неокончателно сертифицираните семена могат да бъдат официално сертифицирани в категория "базови семена", когато условията за тази категория са изпълнени.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Семената от маслодайни и влакнодайни култури, произведени в Съюза като неокончателно сертифицирани семена и предназначени за окончателна сертификация по условията на ал. 2 и 3, се:

1. опаковат и етикетират с официален етикет, който съдържа информацията по приложение № 7 (А) и (Б); и

2. придружават от официален документ, който съдържа информацията по приложение № 7 (В).

(5) Изискванията по ал. 4, т. 1 за опаковане и етикетиране могат да не се прилагат, ако

органите, които отговарят за полските инспекции, и органите, които изготвят документите на неокончателно сертифицираните семена, и тези, които отговарят за сертификацията са едни и същи, или в случай че тези функции се изпълняват от различни органи, те са дали съгласието си за освобождаване от изискванията.

(6) Производството и неокончателната сертификация на семената се извършват в трета страна, когато:

1. семената са произведени:

а) от изходни семена от категориите базови семена или сертифицирани семена първо размножение, официално сертифицирани в една или повече държави - членки на ЕС, или в трета страна с призната еквивалентност за тази цел от Съвета на ЕС по предложение на ЕК; или

б) чрез кръстоска на базови семена, официално сертифицирани в държава - членка на ЕС, с базови семена, официално сертифицирани в трета страна;

2. при направено искане неокончателно сертифицираните семена могат:

а) да бъдат официално сертифицирани във всяка държава членка;

б) да бъдат сертифицирани като "сертифицирани семена", ако:

ба) на посева за производство на семена в третата страна е извършена и призната за еквивалентна полската инспекция, съответстваща на изискванията по приложение № 2 за съответната категория;

бб) резултатите от официалното лабораторно изпитване (проведено в държавата членка) показват, че семената отговарят на изискванията по приложение № 3 за същата категория.

Глава девета.

ВНОС НА СЕМЕНА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

Чл. 40. (1) Вносът на семена от маслодайни и влакнодайни култури се извършва по условията на ЗППМ.

(2) При внос на семена от трети страни на територията на страната в съответствие с изискванията по ал. 1, когато количеството е над два килограма, е необходимо на етикета и/или на придружаващия семената документ, и/или на друг официален документ, или в договора за вноса им, семената да бъдат придружавани от следната информация:

1. растителен вид - ботаническо наименование на вида;

2. сорт;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) категория, еквивалентна на категорията семена, произвеждани в Съюза;

4. страна производител и официален контролен орган;

5. страна експедитор;

6. износител - име, фирма;

7. количество на семената.

(3) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Внос на семена от трети страни се извършва, когато има решения на Европейската комисия (ЕК) за тези страни относно еквивалентността на произвежданите в тях семена от съответни култури по отношение на полските инспекции, както и гарантиране идентичността на семената, тяхната маркировка и контрол, с произвежданите в Съюза семена.

Глава десета.

СЕМЕНА, ПРОИЗВЕДЕНИ ПРИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ; СЕМЕНА СЪС СПЕЦИФИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Семена от сортове или хибриди на маслодайни и влакнодайни култури могат да бъдат произведени по биологичен начин и търгувани при спазване разпоредбите на Наредба № 5 от 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица (ДВ, бр. 75 от 2018 г.) и в съответствие с изискванията по тази наредба за категориите семена, предлагани на пазара.

(2) За предпазването им от вредители семената от маслодайни и влакнодайни култури могат да се третират химически.

Чл. 42. (1) Допускат се производството и търговията на семена от сортове или хибриди на маслодайни и влакнодайни култури, предназначени за използването им като генетични ресурси за райони с естествена и полуестествена растителност, подложени на генетична ерозия.

(2) Допускат се за целите по ал. 1 производството и търговията на смеси от семена на маслодайни и влакнодайни култури в комбинация с други растителни видове, включени в Европейския каталог и/или в официалната сортова листа на Република България.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Условието за производство и търговия на семената по ал. 1 и 2 и разрешените за целта количества се определят с актове на ЕК, издадени за територията на страната или за територията на Съюза.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За местни сортове и сортове, които са естествено адаптирани към местните или за съответния район условия, застрашени от генетична ерозия, предназначени за консервация "in situ" и трайно използване на растителни генетични ресурси, вписани в Официалната сортова листа (ОСЛ) на Република България като "сортове за консервация" и принадлежащи към земеделските растителни видове съгласно приложение № 1, се прилагат изключения от изискванията на наредбата относно производството, сертификацията и търговията със семена от тези сортове.

(2) Всички останали изисквания за производство, сертификация и търговия на семена от "сортове за консервация" извън посочените в чл. 42б - 42л са по реда на тази наредба.

Чл. 42б. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За семена от "сортове за консервация" се допускат изключения от условията за сертифициране, приложими за растителните видове от маслодайни и влакнодайни култури, съгласно чл. 16, ал. 2 и могат да се предлагат на пазара, когато са спазени изискванията, посочени в ал. 3 и 4.

(2) Семена от "фъстъци" и "черен синап" могат да се предлагат на пазара освен от категориите сертифицирани семена и от категория "търговски семена", поради което разпоредбите на тази наредба относно семена от "сортове за консервация" не се прилагат за тях.

(3) Семената на "сортове за консервация" се сортоподдържат съгласно възприетите практики (методи) и схеми за сортоподдържане на сорта от лицата по чл. 26 ЗППМ при спазване изискванията по чл. 27, ал. 1 ЗППМ.

(4) Семената на "сортове за консервация", принадлежащи към съответния вид от групата на маслодайните и влакнодайните култури, се сертифицират от производителите на семената, когато

отговарят на следните условия:

1. имат задоволителна сортова чистота, установена при извършване на полска инспекция (съответните прегледи); не е задължителна официална полска инспекция (прегледи) от инспектори на ИАСАС или от инспектори по чл. 10, ал. 1 под контрола на ИАСАС;

2. съответстват на изискванията за посевни качества на семена от маслодайни и влакнодайни култури, категории "сертифицирани семена", "сертифицирани I, II и III размножение" (в зависимост от културата), чрез проведен лабораторен анализ за установяване съответствието с изискванията на приложение № 3, раздел I, т. 3 и 4.

(5) Лабораторните анализи по ал. 4, т. 2 могат да се извършат в лаборатории на ИАСАС, лаборатории по чл. 10, ал. 2 или в лаборатории на производителя.

(6) По искане на производителя полската инспекция може да се извърши от инспектори на ИАСАС или от инспекторите по чл. 10, ал. 1.

Чл. 42в. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сорт за консервация" могат да бъдат произвеждани и сертифицирани само в района на произход, определен по условията на чл. 25 от Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в Официалната сортова листа на Република България и Общия каталог на държавите - членки на ЕС (ДВ, бр. 51 от 2006 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Когато условията за производство и сертифициране на семена от "сортове за консервация", предвидени в чл. 42б, не могат да бъдат изпълнени в района на произход поради специфични проблеми на околната среда, могат да бъдат одобрени допълнителни райони за производство на семената, като се вземе предвид информацията за това от МЗХ (органът за растителни генетични ресурси за страната, по смисъла на тази наредба). Произведените и сертифицирани в тези райони семена могат да се търгуват само в обявените райони на произход.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Министерството на земеделието и храните съобщава на ЕК и на другите държави членки допълнителните райони за производство, които са предвидени за одобрение по условията на ал. 1.

(4) Ако ЕК и другите държави членки в рамките на 20 дни от получаване на уведомлението по ал. 3 не поискат разглеждане на случая от Постоянния комитет по семена и посадъчен материал за земеделието, градинарството и горското стопанство, който може да наложи ограничения или условия за обозначаване на такива райони, допълнителните райони по ал. 2 могат да бъдат одобрени.

Чл. 42г. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За целите на сертификация на семена от "сортове за консервация" се извършват изпитвания, за да се установи дали семената съответстват на изискванията по чл. 42б.

(2) Изпитванията по ал. 1 са под отговорността на производителя и се извършват чрез провеждане на полска инспекция, вземане на проби и лабораторни анализи за посевни качества на семената.

(3) За провеждане на изпитванията се прилагат международни методи, когато има установени такива, или други подходящи методи, ако към момента не съществуват международни методи, приложими за дадения местен сорт.

(4) В съответните случаи по прилагането на ал. 3:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила

от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) полската инспекция се извършва по методи, утвърдени от министъра на земеделието и храните съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ;

2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) вземането на проби и лабораторните анализи на семената се извършват по методи, утвърдени от министъра на земеделието и храните съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ.

(5) Полската инспекция по ал. 2 се извършва с цел установяване съответствието на посева с изискванията по чл. 42б, ал. 4, т. 1. За проведената полска инспекция производителят изготвя акт за полска инспекция, в който се посочва сортовата чистота на посева.

(6) За извършване на лабораторните анализи се вземат проби от заготвени хомогенни партии семена по условията на чл. 42д.

(7) Максималната маса на партидите семена и минималната маса на пробите в зависимост от културата са определени в приложение № 4.

(8) Лабораторните анализи на семената се извършват с цел установяване съответствието на семената с изискванията по чл. 42б, ал. 4, т. 2. Лабораторията по чл. 42б, ал. 5, извършила анализа, издава документ за лабораторен анализ на семена от "сортове за консервация".

(9) Когато семената съответстват на изискванията по чл. 42б, ал. 4, т. 1 и 2, производителят на семена от "сортове за консервация" издава документ за семената от "сортове за консервация", в който посочва сортовата чистота и резултатите от лабораторните анализи за посевни качества.

Чл. 42д. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сортове за консервация" могат да се предлагат на пазара само в хомогенни партии, в запечатани опаковки или контейнери, снабдени със система за запечатване съгласно ал. 3.

(2) Опаковките и контейнерите се запечатват от производителя по такъв начин, че да не могат да бъдат отваряни, без да се наруши целостта на системата на запечатване или да се оставят следи от действия върху етикета на производителя по чл. 42е или върху опаковката или контейнера.

(3) За да се гарантира запечатването на опаковките и контейнерите по ал. 2, всяка система на запечатване включва най-малко етикета по чл. 42е, като може да включи и поставянето на печат или пломба.

Чл. 42е. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Опаковките и контейнерите със семена от "сортове за съхранение" се етикетират от външната страна с етикет на производителя или върху опаковката се отпечатва или поставя с печат/щемпел информацията от етикета, посочена в приложение № 8.

Чл. 42ж. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сортове за консервация" се търгуват само ако са изпълнени условията:

1. произведени са в района на произход или в допълнителен район за производство, одобрен по реда на чл. 42в, ал. 2 - 4;

2. търговията на семена се осъществява в района на произход.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Допускат се изключения от ал. 1, т. 2, буква "б", като могат да бъдат одобрени от МЗХ допълнителни райони на територията на страната, в които да се извършва търговията на семена от "сортове за консервация", предназначени за тези допълнителни райони, ако условията в районите са съпоставими с условията на района на

произход на съответния "сорт за консервация" по отношение на естествените и полуестествени местообитания (ареали) на този сорт.

(3) В случаите на одобрени райони по ал. 2 с цел запазване на "сорта за консервация" в района на произход от произведеното количество семена се осигурява (гарантира) чрез контрол от ИАСАС най-малко такова количество, необходимо за производство на количествата семена съгласно чл. 42з.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Министерството на земеделието и храните информира ЕК и държавите членки за одобрените райони по ал. 2.

(5) В случаи на одобрени допълнителни райони за производство по чл. 42в, ал. 2 - 4 не се прилага изключението съгласно ал. 2 за посочените допълнителни райони.

Чл. 42з. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Количеството семена от "сорт за консервация", търгувано на територията на страната, не трябва да е повече:

1. от 0,5 % от общото количество семена от съответния вид (към който принадлежи "сортът за консервация"), използвано за една реколтна година (търговска година); за "сортове за съхранение", принадлежащи към видовете *Brassica napus* и *Helianthus annuus*, количеството семена да не е повече от 0,3 % от общото количество семена за всеки от тези видове; или

2. от необходимо количество семена за засяване на площ 100 хектара (ha).

(2) За търговия се приема по-голямото количество семена от определените по ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Общото количество семена от всички "сортове за консервация" за съответния вид (маслодайни или влакнодайни култури), търгувано на територията на страната, не трябва да е повече от 10 % от общото количество семена от съответния вид, използвано годишно в страната.

(4) В случаите, когато изчисленото количество семена по ал. 1, т. 1 или ал. 3 е по-малко от необходимото за засяване на 100 хектара площ, се гарантира (осигурява) такова количество, необходимо за засяване на 100 хектара площ, независимо от максималното количество семена от съответния вид, използвано годишно в страната.

Чл. 42и. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Производителите на семена от "сортове за консервация" информират МЗХ преди началото на всеки производствен сезон за размера и местоположението на площите за производство на семена в обявения район на произход (район на производството).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Когато обявеният размер на площите по ал. 1 се окаже по-голям и количествата семена, които могат да се произведат, са повече от допустимите за търговия по чл. 42з, МЗХ определя за всеки засегнат производител количеството, което може да търгува през съответния производствен сезон (за съответната търговска година).

Чл. 42к. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Министерството на земеделието и храните и ИАСАС провеждат официален контрол (наблюдение) на посевите за проверка съответствието с разпоредбите на тази наредба относно "сорта за консервация", районите на произход (на производство) и количествата търгувани семена съгласно чл. 42з.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва официален последващ контрол на партидите семена от "сортове за съхранение", предназначени за пускане на пазара или в търговската мрежа, чрез случайни контролни проверки за установяване съответствието на сортовата идентичност и сортовата чистота с изискванията по чл. 42б, ал. 4, т. 1.

Чл. 42л. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Производителите на семена от "сортове за консервация", регистрирани на територията на страната, писмено заявяват в ИАСАС семепроизводството за съответната година, разположението и размера на площите в района на произход (района на производство), както и произхода на изходните семена за семепроизводство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Производителите/ търговците на семена от "сортове за консервация", регистрирани на територията на страната, подават информация в МЗХ за произведените и пускани на пазара количества семена за всеки производствен сезон (търговска година).

(3) При поискване от ЕК или други държави членки се предоставя информация за количествата семена от всеки "сорт за консервация", пуснати на пазара в страната.

Глава единадесета.

КОНТРОЛ НА ПРЕДЛАГАНИТЕ НА ПАЗАРА СЕМЕНА

Чл. 43. (1) Контролът на предлаганите на пазара семена от маслодайни и влакнодайни култури се извършва от ИАСАС при условията и по реда на ЗППМ.

(2) Контролът на семената по време на търговия се осъществява на базата на случайни (внезапни) проверки за установяване съответствието на семената с изискванията на наредбата.

Чл. 44. (1) (Нова - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Когато на територията на Съюза са организирани временни експерименти от страна на Европейската комисия (ЕК) за отделни разпоредби на Директива 2002/57/ЕС, Република България може да бъде освободена от определени задължения по Директива 2002/57/ЕС, като степента на освобождаване се определя от ЕК и е в зависимост от разпоредбите, към които се отнасят временните експерименти, чиято продължителност не може да надхвърля 7 години.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол участва в организирани от ЕК сравнителни тестове и опити, провеждани на територията на Съюза, на взети проби за последващ контрол от семена на маслодайни и влакнодайни култури, търгувани по условията на Директива 2002/57/ЕО, въведена с тази наредба.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) Сравнителните тестове и опити могат да включват и семена:

1. произведени в трети страни;
2. подходящи за органично земеделие;
3. търгувани във връзка със съхранението (опазването) в естествената им среда и дълготрайното им използване като генетични растителни ресурси.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023

г., в сила от 01.12.2023 г.) В случаи на временни затруднения поради недостиг на семена от маслодайни и влакнодайни култури на пазара с цел тяхното преодоляване министърът на земеделието и храните може да разреши в съответствие с решение на ЕК за определен период от време определени количества семена да се предлагат на пазара:

1. с отклонения от изискванията по тази наредба; или
2. от сортове, които не са вписани в Европейския каталог или в официалната сортова листа на Република България.

(2) Етикетът за семената по ал. 1, т. 1 трябва да съответства по цвят на категорията семена, за която са заявени, като върху него или на самозалепващ се стикер, без да бъдат закривани реквизитите на етикета, се отбелязват действителните показатели на семената.

(3) Етикетът на семената по ал. 1, т. 2 е кафяв на цвят.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Министърът на земеделието и храните по предложение на ИАСАС може да отправи писмено искане до ЕК за пълно или частично освобождаване от изпълнение на задълженията по тази наредба по отношение на видове, които не са характерни и по принцип не се произвеждат и търгуват на територията на страната.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) Забранява се въвеждането на допълнителни ограничения по отношение на характеристиките, условията за изпитване, опаковането и етикетирването на семената от маслодайни и влакнодайни култури, които се предлагат на пазара, освен предвидените в Директива 2002/57/ЕС, въведена с тази наредба.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "сортова комбинация" означава комбинация от следните компоненти:

а) майчин компонент на мъжкостерилна основа, зависим от конкретния опрашител, официално приет по условията на Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС, въвеждаща Директива 2002/53/ЕО и вписан в общия каталог на сортовете и/или в официалната сортова листа; и

б) бащин компонент - един или повече конкретни опрашители, приети по условията на майчиния компонент;

2. "зависим от опрашителя компонент" означава компонент на мъжкостерилна основа, включен в "сортовата комбинация" като майчин компонент;

3. "опрашител" означава компонент, който разпръсква прашец в рамките на "сортовата комбинация" - бащин компонент;

4. "дражиране" или "инкрустиране" на семената означава обработки, при които повърхността на семената се покрива с пестициди, подхранващи или други добавъчни вещества, които се оцветяват сигнално; при "дражирането" се постига еднаква форма на семената за равномерното им изсяване;

5. "автентичност" означава проявление на всички морфологически признаци, характерни за сорта, съгласно официалното сортоописание;

6. "сортова чистота" означава процентът на типичните за сорта растения спрямо всички растения в посева от инспектираната култура с изразени сортови признаци;

7. "трети страни" с призната "еквивалентност" са държави, които не са членки на Европейския съюз и които при определени условия могат да получат от Европейската комисия статут за еквивалентност по отношение на произвежданите в тях посевен и/или посадъчен материал, когато той отговаря на изискванията за съответната категория посевен и/или посадъчен материал, произвеждан и предлаган на пазара на Европейската общност;

8. "генетични ресурси" означава растителен материал, съдържащ функционални единици на наследственост и включващ съвременни културни видове, примитивни сортове и диви родственици на културни растения, със сегашна или потенциална стойност за бъдещите поколения на човечеството;

9. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) "генетична ерозия" означава загуба във времето на генетичното многообразие (разнообразие) между и вътре в популациите или сортовете на един и същи вид или намаляване на генетичната база на вида вследствие човешка намеса или промяна в околната среда;

10. "полуестествена растителност" означава растителност, отчасти засегната от човешки дейности;

11. (нова - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) "предбазови семена" са семената, които са от генерации, предхождащи "базовите";

12. (нова - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) "генерации семена, предхождащи базовите", са семена, получени в процеса на сортоподдържането, от всяко преразмножаване на изходните семена.

§ 2. Не е търговия със семена от маслодайни и влакнодайни култури извън случаите по § 2 ЗППМ предоставянето на семена от физически или юридически лица на други лица по договор, сключен за производство на земеделски суровини, предназначени за промишлена употреба или преразмножаване на семената за същата цел, ако лицата, които извършват тези услуги/дейности, не стават притежатели/собственици на доставените семена, както и на продуктите/реколтата от тези семена. Лицето, което предоставя семената, трябва да представи копие от договора на ИАСАС. Условието за прилагане на тази разпоредба се определят с актове на ЕК.

§ 3. Конкретни условия за търговия на химически третирани семена и семена, произведени по биологичен начин съгласно чл. 41, се определят с актове на ЕК.

§ 4. Специфични условия за производство и търговия на семената по чл. 42, ал. 1 и 2 и разрешените количества се определят с актове на ЕК.

§ 5. (Доп. - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г., доп. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г.) С тази наредба се въвежда Директива на Съвета 2002/57/ЕО от 13 юни 2002 г. относно търговията на семена от маслодайни и влакнодайни култури и Директива на Комисията 86/109/ЕО от 27 февруари 1986 г. за ограничаване търговията на семена от определени видове фуражни култури и маслодайни и влакнодайни култури до семена, които са официално сертифицирани като "базови семена" или "сертифицирани семена", Директива за изпълнение (ЕС) 2021/971 на Комисията от 16 юни 2021 г. за изменение на приложение I към Директива 66/401/ЕИО на Съвета относно търговията със семена от фуражни култури, на приложение I към Директива 66/402/ЕИО на Съвета относно търговията със семена от зърнени култури, на приложение I към Директива 2002/54/ЕО на Съвета относно търговията със семена от цвекло, на приложение I към Директива 2002/55/ЕО на Съвета относно търговията със семена от зеленчукови култури и на приложение I към Директива 2002/57/ЕО на Съвета относно търговията със семена от маслодайни и влакнодайни култури по отношение на използването на биохимични и молекулярни техники (ОВ, L

214/62, 17.6.2021 г.) и Директива за изпълнение (ЕС) 2020/177 на Комисията от 11 февруари 2020 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 68/193/ЕИО, 2002/55/ЕО, 2002/56/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета, директиви 93/49/ЕИО и 93/61/ЕИО и директиви за изпълнение 2014/21/ЕС и 2014/98/ЕС на Комисията по отношение на вредителите по растенията върху семена и друг растителен репродуктивен материал (ОВ, L 41, 13.02.2020 г.).

Заклучителни разпоредби

§ 6. С тази наредба се отменя Наредба № 46 от 2003 г. за производство и търговия на семена от маслодайни и влакнодайни култури (ДВ, бр. 103 от 2003 г.).

§ 7. Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 6, т. 3 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 8. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2007 г.

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯТА НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 11 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2007 Г.)

§ 12. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2007 г.

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 49 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 30.06.2009 Г.)

§ 8. Навсякъде думите "Министерство на земеделието и горите" и "министъра/ът на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерство на земеделието и храните" и "министъра/ът на земеделието и храните".

Допълнителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 49 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 30.06.2009 Г.)

§ 9. С тази наредба се въвежда Директива на Комисията 2008/62/ЕО от 20 юни 2008 г., уреждаща някои дерогации за признаване на земеделски местни видове и сортове, които са естествено адаптирани към местните и регионалните условия и са застрашени от генетична ерозия, и търговията със семена и семена от картофи на тези местни видове и сортове (ОВ, L 162/13), чл. 10 до чл. 20.

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 49 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 30.06.2009 Г.)

§ 10. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Допълнителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 01.06.2010 Г.)

§ 6. С тази наредба се въвежда чл. 4 от Директива 2009/74/ЕО на Комисията от 26 юни 2009 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/55/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на ботаническите наименования на растенията, научните наименования на други организми, както и за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО и 2002/57/ЕО в светлината на развитието на научното и техническото познание (ОВ, L 166 от 27.06.2009 г.).

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 01.06.2010 Г.)

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Допълнителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 23.12.2016 Г.)

§ 6. С тази наредба се въвеждат Директива за изпълнение (ЕС) 2016/11 на Комисията от 5 януари 2016 г. за изменение на приложение II към Директива 2002/57/ЕО на Съвета относно търговията със семена от маслодайни и влакнодайни култури (ОВ, L 3 от 6 януари 2016 г.) и Директива за изпълнение (ЕС) 2016/317 на Комисията от 3 март 2016 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/54/ЕО, 2002/55/ЕО, 2002/56/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на официалния етикет на опаковките със семена (ОВ, L 60 от 5 март 2016 г.).

§ 7. Навсякъде в наредбата думата "Общността" се заменя със "Съюза".

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 100 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 23.12.2016 Г.)

§ 8. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 4 и 5, които влизат в сила от 1 април 2017 г.

Преходни и Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА № 3 ОТ 28 МАРТ 2019 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ЛИЦА, КОИТО ПРЕДЛАГАТ НА ПАЗАРА СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА НАУЧНИ ЦЕЛИ ИЛИ СЕЛЕКЦИОННА ДЕЙНОСТ, И СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ДЕМОНСТРАТИВНИ И/ИЛИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОПИТИ, РАЗРЕШЕНИТЕ ЗА ЦЕЛТА КОЛИЧЕСТВА В ЗАВИСИМОСТ ОТ РАСТИТЕЛНИТЕ ВИДОВЕ, ОПАКОВКАТА И ЕТИКЕТИРАНЕТО НА СЕМЕНАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2019 Г.)

§ 14. В Наредба № 100 от 2006 г. за търговия на посевен материал от маслодайни и влакнодайни култури на пазара на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 77 от 2006 г.; изм., бр. 11 от 2007 г., бр. 49 от 2009 г., бр. 41 от 2010 г. и бр. 102 от 2016 г.) се правят следните изменения:

.....

4. Навсякъде думите "министъра/ът на земеделието и храните", "Министерството на земеделието и храните", абривиатурата "МЗХ" се заменят съответно с "министъра/ът на земеделието, храните и горите", "Министерството на земеделието, храните и горите" и "МЗХГ".

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 99 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА

НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 57 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 26.06.2020 Г.)

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 99 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 03.06.2022 Г.)

§ 21. В Наредба № 100 от 2006 г. за търговия на посевен материал от маслодайни и влакнодайни култури на пазара на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 77 от 2006 г.; изм., бр. 11 от 2007 г., бр. 49 от 2009 г., бр. 41 от 2010 г., бр. 102 от 2016 г., бр. 30 от 2019 г. и бр. 57 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

3. Навсякъде в наредбата думите "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието", "министърът на земеделието" и "министъра на земеделието", а абревиатурата "МЗХГ" се заменя с "МЗм".

§ 22. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 13, 19, 20 и 21, които влизат в сила от 1 септември 2022 г.

Преходни и Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2013 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА СОРТОИЗПИТВАНЕ, ПРИЗНАВАНЕ, ВПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА СОРТОВЕТЕ РАСТЕНИЯ ВЪВ И ОТ ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 100 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 01.12.2023 Г.)

.....

§ 25. В Наредба № 100 от 2006 г. за търговия на посевен материал от маслодайни и влакнодайни култури на пазара на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 77 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 11 от 2007 г., бр. 49 от 2009 г., бр. 41 от 2010 г., бр. 102 от 2016 г., бр. 30 от 2019 г., бр. 57 от 2020 г. и бр. 41 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

8. Навсякъде в наредбата думите "министърът на земеделието", "министъра на земеделието", "Министерството на земеделието" и абревиатурата "МЗм" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните", "министъра на земеделието и храните", "Министерството на земеделието и храните" и "МЗХ".

.....

§ 29. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 5, 6, 7 и 8, които влизат в сила от 1 януари 2024 г.

Приложение № 1 към чл. 1, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 41 от 2010 г., в сила от 01.06.2010 г., доп. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.)

Списък на видовете маслодайни и влакнодайни култури

1. *Arachis hypogaea* L. - фъстъци
2. *Brassica juncea* (L.) Czern. - кафяв синап
3. *Brassica napus* L. (partim) - рапица
4. *Brassica nigra* (L.) W.D.J. Koch - черен синап
5. *Brassica rapa* L. var. *silvestris* (Lam.) Briggs - репица
6. *Cannabis sativa* L. - коноп
7. *Carthamus tinctorius* L. - сафлор (шафран)
8. *Carum carvi* L. - ким
9. *Glycine max* (L.) Merr. - соя
10. *Gossypium* spp. - памук
11. *Helianthus annuus* L. - слънчоглед
12. *Linum usitatissimum* L. - лен маслодаен (ленено семе) и лен влакнодаен
13. *Papaver somniferum* L. - мак
14. *Sinapis alba* L. - бял синап
15. *Sesamum indicum* L. - сусам - семената се произвеждат и сертифицират съгласно

Метод за полска инспекция на семепроизводствени посеви от зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, тютюн, медицински и ароматни растения, утвърден от министъра на земеделието и храните със Заповед № РД-09-1032 от 28.09.2023 г.

Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 3

(Изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2010 г., в сила от 01.06.2010 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.)

Изисквания, на които трябва да отговаря културата при полска инспекция

1. Предшественикът на полето, на което се извършва семепроизводството, не е съвместим с вида и сорта на културата от този семепроизводствен посев и полето е почистено от самосевки.

1.1. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Изискванията за предшественика в зависимост от засятата култура са посочени в методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието и храните.

В случая на производство на хибриди от рапица на семепроизводствената площ през последните 5 години да не са отглеждани растения от семейство Brassicaceae (Cruciferae) (кръстоцветни).

2. Посевът от съответната култура отговаря на следните изисквания за пространствена изолация от съседни източници на прашец, за да се избегне нежелано чуждо опрашване:

Култура	Минимална пространствена изолация, в m
1	2
<p>Brassica spp. (репица, кафяв синап, черен синап) с изключение на Brassica napus (рапица); Cannabis sativa (коноп), различен от еднодомния коноп; Carthamus tinctorius (сафлор); Carum carvi (ким), Gossypium spp. (памук), различни от хибриди на Gossypium hirsutum и/или Gossypium barbadense; Sinapis alba (бял синап):</p> <ul style="list-style-type: none"> - за производството на базови семена 400 - за производството на сертифицирани семена 200 <p>Brassica napus (рапица):</p> <ul style="list-style-type: none"> - за производството на базови семена от директни сортове 200 - за производството на базови семена - компоненти на хибриди 500 - за производството на сертифицирани семена от директни сортове 100 - за производството на сертифицирани семена - хибриди 300 <p>Cannabis sativa (еднодомен коноп):</p> <ul style="list-style-type: none"> - за производството на базови семена 5000 - за производството на сертифицирани семена 1000 <p>Helianthus annuus (слънчоглед):</p> <ul style="list-style-type: none"> - за производство на базови семена, компоненти на хибриди 1500 (2500 m за произвежданите в страната семена) - за производство на базови семена от директни сортове 750 - за производство на сертифицирани семена 500 <p>(за произвежданите в страната сертифицирани семена е:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за хибриди - 1500 - за сортове - 500) <p>Gossypium hirsutum и/или Gossypium barbadens - памук:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за производството на базови семена от родителски линии на Gossypium hirsutum 100 - за производството на базови семена от родителски линии на Gossypium barbadens 200 - за производството на сертифицирани семена от нехбридни сортове и вътревидови хибриди на Gossypium hirsutum, получени без цитоплазмена мъжка 30 	

стерилност (ЦМС)	
- за производството на сертифицирани семена от вътревидови хибриди на <i>Gossypium hirsutum</i> , получени с ЦМС	800
- за производството на сертифицирани семена от нехибридни сортове и вътревидови хибриди на <i>Gossypium barbadense</i> , получени без ЦМС	150
- за производството на сертифицирани семена от вътревидови хибриди на <i>Gossypium barbadense</i> , получени с ЦМС	800
- за производството на базови семена от вътревидови хибриди на <i>Gossypium hirsutum</i> и на <i>Gossypium barbadense</i> (като родителски компоненти)	200
- за производството на сертифицирани семена от вътревидови хибриди на <i>Gossypium hirsutum</i> и <i>Gossypium barbadense</i> и на хибриди, получени без ЦМС	150
- за производството на сертифицирани семена от хибриди на <i>Gossypium hirsutum</i> и <i>Gossypium barbadense</i> , получени с ЦМС	800
<i>Arachis hypogaea</i> (фъстъци), <i>Glycine max</i> (соя), <i>Linum usitatissimum</i> L. (лен маслодаен и влакнодаен) - за производство на сертифицирани семена от всички категории	1
<i>Sesamum indicum</i> L. (сусам)	200 м при открити посеви и 150 м при естествена изолация

Забележка. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Нормите за пространствена изолация могат да бъдат намалени (игнорирани), ако е осигурена задоволителна естествена изолация за предпазване от нежелано чуждо опрашване, описани в методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието и храните.

3. Сортът от съответната култура има необходимата автентичност и сортова чистота, включително и по отношение характеристиките на самоопрашените линии.

3.1. При производството на семена от хибриди условията по т. 3 се отнасят и до характеристиките на компонентите, включително по отношение на мъжката стерилност или на възстановяване на фертилността.

3.2. Посевите от културите *Brassica juncea* (кафяв синап), *Brassica nigra* (черен синап), *Cannabis sativa* (коноп), *Carthamus tinctorius* (сафлор), *Carum carvi* (ким), *Gossypium* spp. (памук) и хибриди на *Helianthus annuus* (слънчоглед) и *Brassica napus* (рапица) отговарят на следните изисквания:

А. *Brassica juncea* (кафяв синап), *Brassica nigra* (черен синап), *Cannabis sativa* (коноп),

Carthamus tinctorius (сафлор), *Carum carvi* (ким) и *Gossypium spp.* (памук), различни от хибридите - броят на растенията от други сортове, различни от инспектирания сорт на вида, които очевидно не принадлежат към инспектирания сорт, както и сортове от други видове, не е повече от:

- едно на 30 m² за производството на базови семена;
- едно на 10 m² за производството на сертифицирани семена.

Б. Хибриди на *Helianthus annuus* (слънчоглед):

(а) броят на растенията, които очевидно не принадлежат към компонента, в т.ч. и към самоопрашената линия, изразен в %, не трябва да надвишава:

(аа) за производството на базови семена:

1. самоопрашени линии 0,2 %;

2. прости хибриди:

- бащин компонент - растения с разпръснат прашец, когато два или повече процента от майчините растения имат приемни (рецептивни) цветове 0,2 %;

- майчин компонент 0,5 %;

(аб) за производството на сертифицирани семена:

- бащин компонент - растения с разпръснат прашец, когато 5 или повече процента от растенията на майчиния компонент имат приемни (рецептивни) цветове 0,5 %;

цветове

- майчин компонент 1,0 %;

(б) допълнителни условия при производството на семена - хибриди на слънчоглед:

(ба) растенията на бащиния компонент образуват достатъчно количество прашец, докато растенията на майчиния компонент са във фаза цъфтеж;

(бб) когато растенията на майчиния компонент имат приемни близалца, броят на растенията в майчиния компонент, изразен в проценти, които са разпръснали или разпръскват прашец, не е повече от 0,5 %;

(бв) при производство на базови семена общият брой, изразен в проценти, на растенията в майчиния компонент, които очевидно не принадлежат към този компонент и които са разпръснали или разпръскват прашец, не е повече от 0,5 %;

(бг) когато изискването, предвидено в приложение № 3(1)(2), не може да бъде изпълнено, се прилагат следните условия: при производство на сертифицирани семена - хибриди с майчин компонент на база ЦМС, бащиният компонент да има такива възстановителни способности, че най-малко една трета от растенията, получени от семената на произведения хибрид, да произвеждат нормален прашец.

В. Хибриди на *Brassica napus* (рапица), произвеждани чрез използване на мъжка стерилност:

а) броят на растенията, изразен в %, които очевидно не принадлежат към самоопрашената линия или компонента, не надвишава:

(аа) за производството на базови семена:

1. самоопрашени линии 0,1 %;

2. прости хибриди:

- бащин компонент 0,1 %;

- майчин компонент 0,2 %;

(аб) за производството на сертифицирани семена:

- бащин компонент 0,3 %;

- майчин компонент

1,0 %;

б) мъжката стерилност за производство на базови семена не е по-малка от 99 % и не по-малка от 98 % за производство на сертифицирани семена; процентът на мъжка стерилност се определя чрез преглеждане на цветовете за отсъствие на прашници с фертилен прашец.

Г. Хибриди на *Gossypium hirsutum* и *Gossypium barbadens* - памук.

1. В посевите за производство на базови семена от родителски линии на *Gossypium hirsutum* и *Gossypium barbadens* минималната сортова чистота на двете родителски линии - майчина и бащина, трябва да бъде 99,8 %, когато 5 или повече % от майчините растения са цъфнали (имат цветове, които приемат прашеца); процентът на стерилността трябва да бъде не по-малко от 99,9 % и определен чрез преглеждане на цветовете за отсъствие на прашници с фертилен прашец.

2. При производство на сертифицирани семена - хибриди от видовете на *Gossypium hirsutum* и/или *Gossypium barbadens* минималната сортова чистота на двата родителски компонента трябва да бъде не по-малко от 99,5 %, когато 5 или повече % от растенията на майчиния компонент са във фаза цъфтеж; процентът на стерилността трябва да бъде не по-малко от 99,7 % и определен чрез преглеждане на цветовете за отсъствие на прашници с фертилен прашец.

3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) Културата е практически свободна от всякакви вредители, които намаляват полезността и качеството на посадъчния материал. Културата отговаря и на изискванията по отношение на карантинните вредители от значение за Съюза, карантинните вредители по отношение на определена защитена зона и регулираните некарантинни вредители, предвидени в актовете за изпълнение, приети в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета (ОВ, L 317, 23.11.2016 г.), както и на мерките, приети в съответствие с чл. 30, параграф 1 от същия регламент.

Наличието на РНКВ по културите отговаря на следните изисквания, посочени в таблицата:

Гъби и оомицети				
РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за производството на предбазови семена	Прагове за производството на базови семена	Прагове за производството на сертифицирани семена
<i>Plasmopara halstedii</i> (Farlow) Berlese & de Toni [PLASHA]	<i>Helianthus annuus</i> L.	0 %	0 %	0 %

4. Изпълнението на условията по т. 3 и 4 се установява чрез официални полски инспекции за базовите семена, както и официални полски инспекции или инспекции, проведени под контрола на ИАСАС, за сертифицираните семена. Полските инспекции се извършват при следните условия:

а) състоянието и фазата на развитие на културата са подходящи за точните изпитвания при извършване на съответния преглед;

б) броят на инспекциите и фазите на инспектиране при отделните култури са, както следва:

1. при сортове на култури, различни от хибридите на *Helianthus annuus* (слънчоглед), *Brassica napus* (рапица), *Gossypium hirsutum* и *Gossypium barbadens* (памук), се провежда най-малко една инспекция (преглед);

2. при хибриди от *Helianthus annuus* (слънчоглед) се провеждат не по-малко от две полски инспекции (прегледа);

3. при хибриди от *Brassica napus* (рапица) се провеждат най-малко три инспекции (прегледа):

- първата - преди цъфтеж;
- втората - от начало на цъфтежа до масов цъфтеж; и
- третата - в края на цъфтежа;

4. при хибриди от *Gossypium hirsutum* и/или *Gossypium barbadens* (памук) се провеждат най-малко три инспекции (прегледа):

- първата се извършва в ранна фаза на цъфтеж;
- втората се извършва преди края на цъфтежа;
- третата се извършва в края на цъфтежа след отстраняването при необходимост на прашеца на родителските растения.

Д. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Размерът, броят и разпределението на полските парцелки, подлежащи на инспекции, за проверка изпълнението на условията, залегнали в това приложение, се определят съгласно методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието и храните.

За. (нова - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г.) В случай че след извършена полска инспекция съгласно т. 1 и 3 все още съществуват съмнения относно сортовата автентичност на семената, за проверката на тази автентичност сертифициращият орган може да използва международно призната и възпроизводима биохимична или молекулярна техника в съответствие с приложимите международни стандарти.

Приложение № 3 към чл. 4, ал. 1, т. 3

(Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2010 г., в сила от 01.06.2010 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.)

Изисквания, на които трябва да отговарят семената

I. Базови и сертифицирани семена

1. (доп. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Семената трябва да отговарят на изискванията за сортова автентичност и чистота в съответствие с културите, както следва:

Вид (култура) и категория	Сортова чистота в %, не по-малко от:
1	2
Agachis hurogaea (фъстъци):	
- базови семена	99,7
- сертифицирани семена	99,5
Brassica napus (рапица) - сортове (с изключение на хибридите), различни от сортовете, използвани само за фуражни цели; и	
Brassica rapa (репица) - сортове, различни от сортовете, използвани само за фуражни цели:	
- базови семена	99,9
- сертифицирани семена	99,7
Brassica spp. (рапица, кафяв синап, черен синап) - сортове (с изключение на хибридите), използвани само за фуражни цели, Brassica rapa (репица) - сортове, използвани само за фуражни цели,	
Helianthus annuus (слънчоглед) - сортове (различни от хибридите), включително техните компоненти;	

и <i>Sinapis alba</i> (бял синап):	
- базови семена	99,7
- сертифицирани семена	99
<i>Linum usitatissimum</i> (лен влакнодаен, ленено семе):	
- базови семена	99,7
- сертифицирани семена първо размножение	98
- сертифицирани семена второ и	97,5
трето размножение	99
<i>Papaver somniferum</i> (мак):	98
- базови семена	
- сертифицирани семена	99,5
<i>Glycine max</i> (соя):	99
- базови семена	
- сертифицирани семена	99
<i>Carum carvi</i> (ким):	
- базови семена	98
- сертифицирани семена (първо	
и второ размножение)	99,7
<i>Gossypium spp.</i> (памук) - сортове:	99
- базови семена	
- сертифицирани семена	
<i>Brassica juncea</i> , <i>Brassica nigra</i> (кафяв синап и черен	
синап) - сортове (с изключение на	
хибридите), различни от сортовете,	99,7
използвани само за фуражни цели:	99
- базови семена	
- сертифицирани семена	
<i>Cannabis sativa</i> (коноп - еднодомен и двудомен):	99,7
- базови семена	

- сертифицирани семена (сертифицирани първо и второ размножение)	99
Carthamus tinctorius (сафлор):	
- базови семена	99,7
- сертифицирани семена	99
Sesamum indicum L. (сусам):	
- базови семена	99,7
- сертифицирани семе	99

Забележка. Сортовата чистота се проверява основно по време на полските инспекции, провеждани в съответствие с изискванията, посочени в приложение № 2.

(изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 01.09.2022 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Сортовата чистота може да бъде проверявана и чрез лабораторни методи за културите, за които има утвърдени такива от министъра на земеделието и храните, в съответствие с международните методи.

1а. В случаите на хибриди от Brassica napus (рапица), произведени чрез използване на мъжка стерилност, семената са в съответствие с изискванията и нормите, посочени в буква "а" до буква "г":

а) семената имат автентичност и чистота по отношение на характеристиките на техните компоненти, включително по отношение на мъжката стерилност или възстановяването на фертилността;

б) (изм. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 23.12.2016 г.) минималната сортова чистота на семената е:

аа) базови семена, женски компонент	99 %;
бб) базови семена, мъжки компонент	99,9 %;
вв) сертифицирани семена от сорт зимна рапица	90 %;
гг) сертифицирани семена от сортове пролетна рапица	85 %;

в) сертификация на семената от категория "сертифицирани семена" не се извършва, ако не са взети предвид резултатите от официалния последващ контрол (грунтов контрол) на базовите семена; грунтовият контрол се извършва чрез полски парцелни изпитвания на официално взети проби от базови семена; грунтовият контрол се провежда по същото време, когато се отглежда семепроизводственият посев на заявените за сертификация семена от категория "сертифицирани"; целта е установяване съответствието на базовите семена с изискванията по отношение на характеристиките на компонентите за автентичност, включително мъжката стерилност, и по отношение на минималната сортова чистота, посочена в буква "б"; сортовата чистота на базовите семена, компоненти на хибриди, може да бъде определена и чрез биохимични методи;

г) минималната сортова чистота, посочена в буква "б", на сертифицирани семена - хибриди, се проверява чрез последващ контрол на взети проби от партидите семена; сортовата чистота може да се определи и чрез биохимични методи.

2. Когато изискването, предвидено в приложение № 2 (3) (Б) (б) (бг), не може да бъде изпълнено, се прилагат следните условия:

При производството на сертифицирани семена - хибриди слънчоглед: може да бъде използван мъжкостерилен майчин компонент (на база ЦМС) и бащин компонент, който не възстановява фертилността. Произведените по този начин хибридни семена трябва да бъдат смесени с хибридни семена, произведени с бащин компонент, напълно възстановяващ фертилността.

Съотношението на хибридните семена, получени с бащин компонент, невъзстановяващ фертилността, към хибридните семена, получени с бащин компонент, възстановяващ фертилността, не може да бъде по-голямо от две към едно.

3. Семената трябва да съответстват на изискванията за кълняемост, аналитичната чистота и съдържанието на семена от други растителни видове, включително *Orobanche spp.*, посочени в таблицата:

А. (доп. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.) Таблица 1:

Видове и категории	Минимална кълняемост (% от чистото семе)	Аналитична чистота			Максимален брой на семена от други растителни видове в проба с маса, посочена в колона 4 от <u>приложение № 4</u> (общо за колона)						Изисквания за съдържанието на семена от <i>Orobanche</i>
		минимална аналитична чистота (в % по маса)	максимално съдържание на семена от други растителни видове (в % по маса)	други растителни видове (а)	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta spp.</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Rumex spp.</i> (различни от <i>Rumex acetosella</i>)	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Lolium remotum</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Arachis Нурогаеа фъстъци	70	99	-	5	0	0 (в)					
Brassica spp. - рапица, репица, кафяв синап, черен синап	85	98	0,3	-	0	0(в) (г)	10	2			
- базови семена											

сертифицира- ни семена	85	98	0,3	-	0	0 (в) (г)	10	5			
Cannabis sativa	75	98	-	30 (б)	0	0 (в)					
- коноп											(д)
Carthamus	75	98	-	5	0	0 (в)					(д)
tincto- rius - сафлор (шафран)											
Carum carvi - ким	70	97	-	25 (б)	0	0 (в) (г)	10		3		
Gossypium	80	98	-	15		0 (в)					
spp.- памук											
Helianthus											
annuus - слънчоглед	85	98	-	5	0	0 (в)					
Linum usitati- ssimum:											
- лен влакн.	92	99	-	15	0	0 (в) (г)			4	2	
- ленено семе	85	99	-	15	0	0 (в) (г)			4	2	
Papaver	80	98	-	25 (б)	0	0 (в) (г)					
somni-ferum - мак											
Sinapis alba - бял синап:											
- базови	85	98	0,3	-	0	0 (в) (г)	10	2			
семена											
- сертифи-	85	98	0,3	-	0	0 (в) (г)	10	5			

Гъби и оомицети				
РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за предбазови семена	Прагове за базови семена	Прагове за сертифицирани семена
<i>Alternaria linicola</i> Groves & Skolko [ALTELI]	<i>Linum usitatissimum</i> L.	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp
<i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> (Naumov & Vassiljevsky) Aveskamp, Gruyter & Verkley [PHOMEL]	<i>Linum usitatissimum</i> L. - лен текстилен	1 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	1 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	1 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp
<i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> (Naumov & Vassiljevsky) Aveskamp, Gruyter & Verkley [PHOMEL]	<i>Linum usitatissimum</i> L. - (ленено семе)	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp
<i>Botrytis cinerea</i> de Bary [BOTRCI]	<i>Helianthus annuus</i> L., <i>Linum usitatissimum</i> L.	5 %	5 %	5 %
<i>Colletotrichum lini</i>	<i>Linum</i>	5 %	5 %	5 %

Гъби и оомицети				
РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за предбазови семена	Прагове за базови семена	Прагове за сертифицирани семена
Westerdijk [COLLI]	<i>usitatissimum</i> L.	5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp
<i>Diaporthe caulivora</i> (Athow & Caldwell) J.M. Santos, Vrandecic & A.J.L. Phillips [DIAPPC] <i>Diaporthe phaseolorum</i> var. <i>sojae</i> Lehman [DIAPPS]	<i>Glycine max</i> (L.) Merr	15 % за заразяване с <i>Phomopsis</i> complex	15 % за заразяване с <i>Phomopsis</i> complex	15 % за заразяване с <i>Phomopsis</i> complex
<i>Fusarium</i> (анаморфен род) Link [1FUSAG], различни от <i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>albedinis</i> (Kill. & Maire) W.L. Gordon [FUSAAL] и <i>Fusarium circinatum</i> Nirenberg & O'Donnell [GIBBCI]	<i>Linum usitatissimum</i> L.	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % засегнати от <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> и <i>Fusarium</i> spp
<i>Plasmopara halstedii</i> (Farlow) Berlese & de Toni [PLASHA]	<i>Helianthus annuus</i> L.	0 %	0 %	0 %

Гъби и оомицети				
РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за предбазови семена	Прагове за базови семена	Прагове за сертифицирани семена
<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs,	Не повече от 5 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4	Не повече от 5 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4	Не повече от 5 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4
<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	<i>Brassica napus</i> L. (<i>partim</i>), <i>Helianthus annuus</i> L.	Не повече от 10 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4	Не повече от 10 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4	Не повече от 10 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4
<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	<i>Sinapis alba</i> L.	Не повече от 5 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно	Не повече от 5 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно	Не повече от 5 склероции или фрагменти от тях, открити при лабораторно

Гъби и оомицети				
РНКВ или симптоми, причинени от РНКВ	Растения за засаждане (род или вид)	Прагове за предбазови семена	Прагове за базови семена	Прагове за сертифицирани семена
		изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4	изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4	изпитване на представителна проба от всяка партида семена с размер, посочен в колона 4 от приложение № 4

II. Търговски семена.

С изключение на т. 1 и 2 изискванията, определени в приложение № 3 (I), се отнасят и за търговските семена.

Приложение № 4 към чл. 27, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 41 от 2010 г., в сила от 01.06.2010 г., доп. - ДВ, бр. 100 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.)

Големина (тегло) на партидите и пробите семена

Вид (култура)	Максимална маса на партидата (в тонове)	Минимална маса на пробата, взета от една партида (в g)	Минимална маса на пробата за определяне броя на семена от др. растителни видове в колона 5 до 11 от таблица 1 на приложение № 3 и броя на склероции и части от склероции на <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> в колона 5 на таблица 2 от приложение № 3 (в g)
1	2	3	4
<i>Arachis hypogaea</i> (фъстъци)	30	1000	1000
<i>Brassica rapa</i> (репица)	10	200	70
<i>Brassica juncea</i> (кафяв синап)	10	100	40
<i>Brassica napus</i> (рапица)	10	200	100
<i>Brassica nigra</i> (черен синап)	10	100	40
<i>Cannabis sativa</i> (коноп)	10	600	600
<i>Carthamus tinctorius</i> (сафлор/шафран)	25	900	900
<i>Carum carvi</i> (ким)	10	200	80
<i>Gossypium spp.</i> (памук)	25	1000	1000
<i>Helianthus annuus</i> (слънчоглед)	25	1000	1000
<i>Linum usitatissimum</i> (лен, ленено семе)	10	300	150
<i>Papaver somniferum</i> (мак)	10	50	10
<i>Sinapis alba</i> (бял синап)	10	400	200
<i>Glycine max</i> (соя)	30	1000	1000
<i>Sesamum indicum</i> (сусам)	5	70	7

Забележка. Максималното тегло на партидите не може да бъде превишавано с повече от 5 %.

Приложение № 5 към чл. 31, ал. 1

(Доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 01.04.2017 г., доп. - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.)

Етикети

А. Задължителна информация

(а) за базови и сертифицирани семена от всички категории

1. "ЕО правила и норми";
2. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) сертифициращ (контролен) орган и държавата членка или техните инициали (абривиатури) - ИАСАС, Република България (за произведените в страната семена);

2а. (нова - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 01.04.2017 г.) официално определен пореден номер на етикета;

3. месец и година на запечатване, записани по следния начин: "Запечатани на ..... (месец и година)"; или месец и година на последното вземане на проби с цел сертификация, записани по следния начин: "Взети проби ..... (месец и година)";

4. идентификационен номер на партидата;

5. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано най-малко на кирилица (за произведените в страната семена);

6. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;

7. категория;

8. страна производител;

9. декларирана нетна или брутна маса;

10. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса;

11. в случай на хибриди или самоопрашени линии, компоненти на сложни хибриди:

а) за базовите семена: когато компонентите - хибрид (прост хибрид) или самоопрашената линия, към които посевният материал принадлежи, са официално признати и вписани в общия каталог и/или официалната сортова листа на Р България, съгласно Директива 2002/53/ЕО, респективно съгласно Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС:

аа) посочва се името на компонента, под който семената са официално признати, със или без означение за крайния хибрид;

аб) в случаите, когато хибрида (прост хибрид) и самоопрашената линия са предназначени единствено като компоненти на хибриди, те се придружават от думата "компонент";

б) за базовите семена в други случаи, различни от буква "а" - името на компонента, към който принадлежат базовите семена, което може да бъде дадено под формата на код, съпроводено с означение за крайния сорт, със или без обозначение на функциите ("баща" или "майка") и думата

"компонент";

в) за сертифицираните семена - името на хибрида, към който принадлежат семената, придружено от думата "хбрид";

12. когато е извършен повторен анализ за кълънеюмост на семената, изписват се думите "Повторно изпитване за кълънеюмост ..... (месец и година)", както и службата, извършила повторното изпитване; тази информация се поставя на стикер, прикрепен към официалния етикет;

13. в случаите на сертифицирани семена от "сортова асоциация (комбинация)": на етикета се посочва изискващата се информация по т. 1 - 12, с изключение на това, че вместо наименованието на сорта се посочва името на сортовата асоциация, записано така: "сортова асоциация" и нейното име", както и процентното съотношение на отделните компоненти по отношение на тяхната маса, като всеки компонент поотделно се означава с наименованието си за сорт; когато %-то съотношение в "сортовата асоциация" е регистрирано официално и купувачът има информация за това, достатъчно е на етикета да бъде отбелязано само името на "сортовата асоциация";

14. (нова - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) растителният паспорт съдържа следните означения:

1. за движение в рамките на територията на Съюза:

а) в горния десен ъгъл на общия етикет - думите "растителен паспорт", изписани на български и английски език, разделени с наклонена черта;

б) в горния ляв ъгъл на общия етикет - знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат;

2. за въвеждане и движение в рамките на защитени зони:

а) в горния десен ъгъл на общия етикет - думите "растителен паспорт - 33", изписани на български и английски език, разделени с наклонена черта;

б) непосредствено под тези думи - научното наименование или код на съответния карантинен вредител или карантинни вредители от значение за защитената зона;

в) в горния ляв ъгъл на общия етикет - знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат.

(б) търговски семена:

1. "ЕО правила и норми";

2. "Търговски семена (несертифицирани като сорт)";

3. сертифициращ (контролен) орган и държавата членка или техните инициали (абрeвиатури) - ИАСАС, Република България;

За. (нова - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 01.04.2017 г.) официално определен пореден номер на етикета;

4. месец и година на запечатване, записани по следния начин: "Запечатани на ..... (месец и година)"; или месец и година на последното вземане на проби за анализ, записани по следния начин: "Взети проби ..... (месец и година)";

5. идентификационен номер на партидата;

6. ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано най-малко на кирилица;

7. регион на производство;

8. декларирана нетна или брутна маса;

9. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса;

10. когато е извършен повторен анализ за кълънеюмост на семената, изписват се думите "Повторно изпитване за кълънеюмост ..... (месец и година)", както и службата, извършила повторното изпитване.

Тази информация се поставя на стикер, прикрепен към официалния етикет.

Б. Минимални размери на етикетите
110 mm x 67 mm.

Приложение № 6 към чл. 37, ал. 1, т. 3

(Доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.)

Етикет за предбазови семена

А. Задължителна информация

1) (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) държава - Р България (за произведените в страната семена);

2) (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) контролен/сертифициращ орган - ИАСАС (за произведените в страната семена);

3) (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) вид - ботаническо име и наименование на вида, изписани с латински букви и на кирилица (за произведените в страната семена);

4) сорт, изписан най-малко с латински букви;

5) обозначението "предбазови семена";

6) идентификационен номер на партидата;

7) дата на вземане на проби (месец и година) с цел сертификация;

8) брой на размноженията, предхождащи семената от категория сертифицирани семена или сертифицирани семена, първо размножение.

Б. Минимални размери на етикетите

110 mm x 67 mm.

Приложение № 7 към чл. 39, ал. 4, т. 1 и 2

(Доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 01.04.2017 г.)

Етикети и документи, съпровождащи семена, които не са окончателно сертифицирани и са произведени в друга държава членка

А. Задължителна информация на етикета:

1. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) сертифициращ/контролен орган, отговарящ за полските инспекции, и държавата членка или техните инициали (абривиатури) - ИАСАС, Р България (за произведените в страната семена);

1а. (нова - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 01.04.2017 г.) официално определен пореден номер на етикета;

2. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано най-малко на кирилица (за произведените в страната семена);

3. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница; за самоопрашените линии и хибриди, предназначени единствено за компоненти на хибриди, се добавя думата "компонент";

4. категория;

5. в случаи на хибриди - означава се с думата "хибрид";
6. идентификационен номер на партидата или полето;
7. декларирана нетна или брутна маса;
8. думите "семена, неокончателно сертифицирани".

Б. Цвят на етикета

Етикетът е сив на цвят.

В. Задължителна информация на документа:

1. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) сертифициращ/контролен орган, издаващ документа - ИАСАС (за произведените в страната семена);

1а. (нова - ДВ, бр. 102 от 2016 г., в сила от 01.04.2017 г.) официално определен пореден номер на етикета;

2. (доп. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., в сила от 01.01.2007 г.) ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано най-малко на кирилица (за произведените в страната семена);

3. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;

4. категория;

5. идентификационен номер на партидата семена за засяване на полето и името на страната или страните, сертифицирали тези изходни семена;

6. идентификационен номер на партидата или на полето на неокончателно сертифицираните семена;

7. обработваемата площ за производство на партидата семена, обхваната (покрита) от документа;

8. количество произведени семена и брой на опаковките;

9. брой на размноженията след базовите семена в случай на сертифицираните семена (не на хибриди);

10. декларация, че условията, на които трябва да отговаря културата, от която са произведени семената, са били изпълнени;

11. резултати от предварителен лабораторен анализ на семената, когато е извършен такъв.

Приложение № 8 към чл. 42е

(Ново - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.)

Етикет на производителя на семена от "сортове за консервация"

1. "ЕО правила и норми";

2. име и адрес на лицето (производителя на семена от "сортове за консервация"), което отговаря за опаковането и поставянето на етикети, или негов идентификационен знак (регистрационен номер);

3. година на запечатването на семената (опаковане и етикетиране), записано по следния начин: " запечатани на ....(месец и година)", или годината на последното вземане на проби за изпитване за посевни качества (за последно изпитване за кълняемост), записано по следния начин: "взети проби ..... (месец и година)";

4. вид;

5. наименование на сорта за консервация;

6. думите "сорт за консервация";
7. район на произход;
8. обозначаване района на производство в случаите, когато той е различен от района на произход;
9. идентификационен (референтен) номер на партидата, даден от лицето по т. 2, което отговаря за опаковането и поставянето на етикети;
10. декларирана нетна или брутна маса или брой семена;
11. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/ добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса.